

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **Y. M. C.**, narozený dne X.
státní příslušnost Kubánská republika
místem pobytu v ČR X.

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 9. 2020 č. j. OAM-169/ZA-ZA11-P06-R2-2018

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou došlou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“), jímž žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o azylu**“). Uvedl, že napadené rozhodnutí mu bylo doručeno dne 29. 9. 2020.

II. Žalobní body

2. Žalobce namítal, že žalovaný porušil ust. § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“), § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52 a § 68 odst. 3 správního řádu, ust. § 14a zákona o azylu a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „**Úmluva**“). Namítal, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav věci, nepřihlédl ke všem rozhodným skutečnostem a v důsledku toho nesprávně aplikoval příslušná ustanovení zákona o azylu, učinil nesprávné závěry, že nejsou splněny podmínky pro poskytnutí mezinárodní ochrany. Uvedl, že do České republiky (dále jen „**ČR**“) přicestoval v roce 2017 za svým otcem, do země původu se nechce vracet z důvodu obecně špatné lidskoprávní a ekonomické situace, žalobce v současné době na území ČR studuje, má zde zázemí u otce, v případě návratu na Kubu by mu hrozila vážná újma, neboť by mohlo dojít k porušení práva na soukromý a rodinný život dle čl. 8 Úmluvy.
3. Měl za to, že vycestování do země původu by představovalo porušení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, neboť s ohledem na současnou situaci lidských práv na Kubě by bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR, nejedná se o hypotetickou újmu, ale o skutečné a důvodné obavy. K situaci na Kubě citoval zprávu OAMP MV Kuba, Informace OAMP, Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 3. 9. 2019, zpráva Freedom House Svoboda ve světě 2019, Výroční zprávu organizace Amnesty International za rok 2017, zprávy Amnesty International „Your Mind is in Prison“ a „Cuba: Job sector, a tool of repression as perceived critics face jobless life“, obě ze dne 16. 11. 2017, Výroční zprávu organizace Human Rights Watch za rok 2019, zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA ohledně stavu lidských práv na Kubě za rok 2019 ze dne 11. 3. 2020 a Zprávu organizace ACCORD „Cuba: Travel Regulations and Civil and Political Rights“ ze srpna 2017, na jejich základě měl za to, že emigrace nebo pokusy o odchod jsou považovány za výraz nespokojenosti s politickým a ekonomickým systémem, Kubánci, kteří se snaží opustit zemi, jsou stigmatizováni a diskriminováni státem. Tyto zprávy však k žalobě nepřipojil, ani je nenavrhoval k důkazu. K podkladům, ze kterých vycházel žalovaný, uvedl, že konzulární informace poskytnuté zastupitelským úřadem Kuby v ČR nesplňují podmínky dle ust. § 23c zákona o azylu, neboť nelze očekávat, že by úřad země původu sám poukazoval na porušování svých lidskoprávních závazků. Poukázal na to, že rozsah porušování lidských práv na Kubě může být výrazně větší, než umožňují zjistit dostupné nezávislé zdroje, Kuba nadále neratifikovala klíčové mezinárodní lidskoprávní úmluvy, mezinárodní pozorovatelé, kteří by mohli posoudit míru dodržování lidských práv kubánskou vládou, nemají na Kubu přístup.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

4. Navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno, věc byla žalovanému vrácena k dalšímu řízení a žalobci byla přiznána náhrada nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve svém vyjádření s žalobou nesouhlasil, neboť neprokazuje nezákonnost napadeného rozhodnutí, odkázal na obsah správního spisu, v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je legalizace jeho pobytu na území ČR a snaha zajistit si zde lepší budoucnost, dále pak špatná ekonomická situace na Kubě.
6. Žalobce neměl během svého pobytu ve vlasti žádné konkrétní problémy se státními orgány či bezpečnostními složkami, vyjma soukromých či osobních problémů, nebyl nikdy trestně stíhán, neuvedl žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možné dovodit, že by v případě návratu reálně hrozilo nebezpečí, které by bylo možné vyhodnotit jako vážnou újmu. Po posouzení tvrzení žalobce shledal, že tento v řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován, nemá žádné politické přesvědčení, ve vlasti nebyl politicky aktivní, proto azyl dle ust. § 12 písm. a) zákona o azylu neudělil. Žalovaný nedospěl ani k závěru, že by byly naplněny taxativní důvody uvedené v ust. § 12 písm. b) zákona o azylu. Poukázal na to, že žalobce netvrdil žádné problémy, které by souvisely s možnými důvody pro udělení azylu, z vlasti vycestoval legálně, přes oficiální hraniční přechod a bez problémů, jel do ČR navštívit svého otce, teprve během pobytu v ČR se rozhodl požádat o azyl z důvodu, že zde chtěl zůstat se svým otcem a měl zde lepší budoucnost z hlediska studia a pracovního uplatnění. Ve vlasti žalobce pobýval u své matky a prarodičů v domě, který vlastní jeho babička, studoval střední školu, jeho mu otec mu pravidelně přispíval ze zahraničí, zaplatil mu též cestu do ČR, která měla být původně pouze krátkodobou návštěvou, žalovaný s ohledem na to neshledal nutnost zohlednění ekonomické situace žalobce v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, důvody žalobce jsou sice lidsky pochopitelné, avšak nemůžou být podkladem pro udělení azylu. Měl za to, že nejsou dány ani výjimečné důvody, pro které by bylo možné uvažovat o udělení humanitárního azylu.
7. Byl přesvědčen, že institut mezinárodní ochrany nelze zneužívat pro získání povolení k pobytu na území ČR, žalobce měl k legalizaci pobytu využít jiné zákonné prostředky bez ohledu na jejich složitost (včetně nutnosti vycestování z území ČR a podání žádosti z území Kuby), zejména zákon o pobytu cizinců, azyl je specifickým institutem, který slouží k ochraně osob před porušováním jejím nejzákladnějších práv, nikoli k legalizaci pobytu v ČR. Důvody prezentované žalobcem nespádají pod důvody pro udělení mezinárodní ochrany, a to ani ve formě doplňkové ochrany.
8. Žalovaný se rovněž dostatečně zabýval hodnocením bezpečnostní situace na Kubě, a to na podkladě shromážděných informačních zdrojů, napadené rozhodnutí je velmi podrobné (10 stran), žalobce nepředložil žádné návrhy, se kterými by se žalovaný

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

nevyrovnal, nebyl na svých právech nijak zkrácen. Navrhl, aby žaloba byla zamítnuta jako nedůvodná.

IV. Obsah správního spisu

9. Ze správního spisu soud zjistil tyto pro řízení podstatné skutečnosti:
10. Žalobce svou žádost o mezinárodní ochranu podanou dne 18. 2. 2018 (tedy v době, kdy byl žalobce ještě nezletilý) odůvodnil tím, že by chtěl zůstat v ČR se svým otcem, který zde žije a který ho sem pozval, dále žalobce uvedl, že se chce seznámit s novými místy. Dále uvedl, že nemá žádné politické přesvědčení.
11. Při pohovoru dne 22. 2. 2018 otec žalobce jako jeho zákonný zástupce uvedl, že syn žil na Kubě v rodinném domě se svou matkou a prarodiči, studoval střední školu, do ČR přicestoval za otcem oslavit Nový rok, otec byl překvapen rozhodnutím syna zůstat v ČR, syn se zde seznámil s nevlastními sourozenci a místním způsobem života a po 7 - 8 dnech ho napadlo, že zde chce zůstat, na Kubě žádné problémy neměl, neměl by je ani po svém návratu, ale byl by rozčarován z odloučení od otce. Důvody žádosti žalobce o mezinárodní ochranu tak popsal jako sloučení rodiny a lepší možnosti žalobce z hlediska dokončení školy a budoucího pracovního uplatnění. Otec žalobce uvedl, že je držitelem doplňkové ochrany, platné do května 2018. Sám žalobce téhož dne při pohovoru vypovídal shodně s otcem, poukázal na to, že v případě návratu by měl šok z ekonomické situace.
12. Žalovaný vydal dne 2. 7. 2018 rozhodnutí č. j. OAM-169/ZA-ZA11-VL11-2018, kterým žalobci mezinárodní ochranu podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb. neudělil.
13. Toto rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 7. 4. 2020 č. j. 75 Az 4/2018-30. V tomto rozsudku soud nepřisvědčil námitce, že žalobci měla být udělena mezinárodní ochrana z důvodu hrozby nebezpečí vážné újmy při návratu na Kubu, zejména nelidského či ponižujícího chování nebo trestání. Soud v závěrech žalovaného neshledal žádné pochybení, pokud v případě žalobce na základě dostupných zpráv o Kubě dovodil, že u žalobce nebyly splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu, a to proto, že žalobce neuvedl a ani v rámci správního řízení nevyplynuly žádné skutečnosti, z nichž by bylo možno dovodit, že žalobci na základě nich hrozí v případě jeho návratu na Kubu vážná újma v podobě mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Dospěl k závěru, že na tom nemůže nic změnit ani argumentace žalobce, že změny na Kubě jsou zaváděny do praxe jen pozvolna a stále závisí na výkladu práva státními orgány, neboť toto tvrzení nevychází z žádné konkrétní zkušenosti žalobce prožité v zemi původu a je pouze obecného charakteru, připomněl, že žalobce při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako důvod pro podání žádosti uvedl zejména sloučení rodiny a ekonomické potíže, politické problémy země uvedl až v závěru, když zároveň přiznal, že sám žalobce politické problémy s ohledem na svůj věk ani mít nemůže. Měl za to, že legalizace

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

pobytu v ČR nemůže být důvodem pro poskytnutí mezinárodní ochrany. Dospěl však k závěru, žalovaný žalobci nedoručil výzvu k seznámení se s podklady rozhodnutí ve smyslu ust. § 36 odst. 3 správního řádu, žalobci zásilka s předvoláním nebyla doručena do vlastních rukou a ani nebyly splněny podmínky náhradního doručení, žalobce se tak nemohl seznámit s podklady pro rozhodnutí, ani se k nim vyjádřit, soud to považoval za podstatnou vadu řízení, pro kterou správní rozhodnutí zrušil.

14. V dalším řízení žalovaný shromáždil nové podklady pro rozhodnutí, kterými jsou Úřední věstník Kubánské republiky, Ministerstvo spravedlnosti, ze dne 16. 10. 2012 (Zákon o migraci ze dne 20. 9. 1976 v novelizovaném znění a prováděcí předpisy), Informace MZV ČR č. j. 139413-6/2019-LPTP ze dne 3. 1. 2020, Konzulární informace Velvyslanectví Kubánské republiky v ČR, konzulární služby pro kubánské občany, uloženo z internetu dne 3. 4. 2019, a Informace OAMP – Kuba: politická a bezpečnostní situace ze 3. 9. 2019.
15. Napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 4. 9. 2020, v odůvodnění žalovaný poukázal na to, že tvrzeným důvodem žádosti je legalizace pobytu žalobce na území ČR, snaha zajistit si zde lepší budoucnost a špatná ekonomická situace na Kubě. Při posouzení žádosti vycházel zejména z výpovědi žalobce, z výpovědi jeho otce a z informací ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Kubě, které jsou uvedeny výše. Neshledal důvody pro udělení azylu podle ust. § 12 písm. a) a písm. b) a § 13 zákona o azylu, nezjistil ani důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu. Při posuzování důvodů pro udělení doplňkové ochrany vyšel ze stejných podkladů, jako v případě azylu, poukázal na to, že žalobce se s těmito materiály seznámil, nechtěl se k nim však vyjádřit ani navrhnout jejich doplnění. Nedospěl k závěru, že by žalobci v případě návratu mohla hrozit vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti, ani nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení či trestání, přihlédl k tomu, že jediným důvodem vycestování byla návštěva otce v ČR, až během ní se žalobce rozhodl v ČR zůstat, ve vlasti nebyl z ničeho obviněn, ani trestně stíhán, neměl žádné konkrétní problémy s kubánskými státními orgány či bezpečnostními složkami, svou vlast opustil zcela legálně, na základě vlastního cestovního dokladu a českého víza, přes oficiální hraniční přechod, aniž mu by někdo činil problémy. V této souvislosti žalovaný shledal, že s ohledem na bezproblémový předchozí život na Kubě, legálnost vycestování a absenci trestního stíhání, se nelze domnívat, že by žalobce měl při návratu do vlasti čelit jakýmkoli vážným problémům, tím méně v rovině mučení a nelidského či ponižujícího zacházení, poukázal též na to, že v zemi původu žije matka žalobce, prarodiče a další příbuzní, u kterých má potřebné rodinné zázemí a kteří mu jako doposud mohou zabezpečovat všechny jeho potřeby. Zabýval se též objektivními možnostmi občanů Kuby opouštět domovský stát a zase se tam navracet, obstaral si příslušné migrační předpisy a zkoumal reálné důsledky případného návratu občanů Kuby zpět do vlasti. Poukázal na výraznou změnu kubánské migrační politiky po novelizaci migračního zákona z roku 2012, která rozšířila možnosti kubánských občanů cestovat do zahraničí, a na konkrétní opatření související s migrací. Shledal, že kubánské zastupitelské úřady jsou schopny vydat cestovní pas i osobě, která ho v zahraničí pozbyla nebo již ztratil platnost, a to i v případě, že tato osoba nebyla dříve registrována u příslušného zastupitelského úřadu, MZV ČR neeviduje žádný případ postihu neúspěšných žadatelů

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

o mezinárodní ochranu v zahraničí, kteří se vrátí do vlasti, nejsou informace o tom, že by docházelo k systematickému znevýhodňování či diskriminaci těchto osob ze strany státních orgánů, ani k jejich systematickému sledování v souvislosti s podáním žádosti o mezinárodní ochranu. Podle ZÚ Havana kubánské úřady v drtivé většině nesledují soustavně osoby, které se vrací po dlouhodobém pobytu v zahraničí, a pokud tyto osoby neporušily ustanovení migračního zákona, nemá jejich pobyt v zahraničí na jejich další život na Kubě negativní vliv, takové osoby nemají problém s reintegrací a zpravidla nejsou omezovány v přístupu k sociálnímu a zdravotnímu systému a na trh práce. S ohledem na výše uvedené neshledal objektivní překážky v návratu žalobce do domovského státu, ani že by byl v případě návratu ohrožen nebezpečím vážné újmy ve smyslu ust. § 14 odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Hodnotil též případný rozpor vycestování žalobce s mezinárodními závazky ČR, avšak shledal, že rodinné vazby nemohou být důvodem pro udělení doplňkové ochrany, vyšel z toho, že žalobce nežil se svým otcem cca 8 let, tedy téměř polovinu svého života, když otec za ním dle jeho tvrzení nebyl ani na návštěvě, jejich vazby nelze označit za natolik hluboké, aby případným odjezdem žalobce došlo k porušení mezinárodních závazků, žalobce má bezpochyby hlubší a intenzivnější vazby v domovském státě, kde žije jeho matka a další členové rodiny a kde žalobce dosud žil a měl zde zázemí. Žalobce ani neuvedl žádné závažné skutečnosti, kterým by měl v případě návratu do vlasti čelit. Uzavřel, že pokud žalobce zamýšlí pobývat v ČR s otcem a se svými sourozenci, musí tak učinit pomocí zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců. Důvody pro udělení doplňkové ochrany neshledal.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

16. Městský soud v Praze o věci samé rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), jelikož žalobce a žalovaný souhlasili s projednáním věci bez jednání.
17. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „**procedurální směrnice**“), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
18. Žalobce v prvním žalobním bodu namítal, že případným vycestováním by došlo k porušení jeho práva na soukromý a rodinný život ve smyslu čl. 8 Úmluvy, tedy že došlo k naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14 odst. 2 písm. d) zákona o azylu.
19. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že existence rodinných vazeb nemůže být důvodem pro udělení doplňkové ochrany v žádné její formě, odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Azs 66/2008, 9 Azs 3/2010, 6 Azs 5/2010 a 1 Azs 5/2011. V této dílčí části je však odůvodnění napadeného rozhodnutí nesprávné, neboť z pozdější judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že zásah do rodinného či soukromého života cizince může za určitých okolností představovat hrozbu vážné újmy dle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu. K tomu se vyjadřuje usnesení

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 1. 2020 č. j. 5 Azs 199/2019-27, ve kterém jsou uvedena též další příslušná rozhodnutí, a dle kterého: „*Judikatura Nejvyššího správního soudu sice nevylučuje, že by zásah do rodinného či soukromého života cizince mohl představovat hrozbu vážné újmy a důvod pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 zákona o azylu; vychází však konstantně z toho, že se jedná o výjimečné případy pramenící z mimořádných okolností, např. má-li cizinec manželku, která je českou státní občankou, s níž se mu na území České republiky narodila dcera, přičemž zdravotní stav manželky je závažný a neumožňuje jí starat se o dítě (viz rozsudek ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Azs 256/2014-27), nebo žije-li cizinec v České republice fakticky od narození a studuje střední školu, v zemi původu nemá žádné příbuzné a neovládá tamní jazyk (viz rozsudek ze dne 21. 2. 2019, č. j. 5 Azs 235/2018-32).*“

20. K tomu též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2019 č. j. 5 Azs 235/2018-32: „*Aplikace zákona o azylu se nemůže dostat do kolize s mezinárodními závazky České republiky, které vyplývají z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), který garantuje ochranu v situacích skutečně nepřiměřeného zásahu do soukromého či rodinného života cizince. Proto ani při posuzování otázky možného udělení doplňkové ochrany nelze odhlížet od čl. 8 Úmluvy. Nejvyšší správní soud konstatuje, že samotná existence rodinného života automaticky neznamená povinnost udělit doplňkovou ochranu za účelem jeho realizace. Je třeba zkoumat, zda případné vycestování nepředstavuje rozpor s mezinárodními závazky České republiky; zejména, zda se nemůže jednat o natolik dlouhodobý a intenzivní vztah, nejčastěji dlouholeté manželství či dokonce rodinu s dětmi, aby i s ohledem na stupeň integrace jednotlivých členů rodiny, (ne)bylo možno vyloučit pravděpodobnost reálné zpětné integrace v zemi původu cizince.*“
21. I přes uvedenou dílčí nesprávnost v odůvodnění se žalovaný osobní a rodinnou situací žalobce z hlediska možného porušení čl. 8 Úmluvy zabýval, zhodnotil individuální okolnosti na straně žalobce, soud se s tímto hodnocením ztotožňuje. V posuzovaném případě se o mimořádný případ ve smyslu shora uvedené judikatury nejedná, u žalobce, který již v mezidobí nabytí zletilosti, nejsou dány žádné zvláštní okolnosti, pro které by navrácení do domovského státu představovalo v jeho sféře hrozbu vážné újmy. Žalovaný vzal v úvahu, že žalobce se svým otcem nežil po dobu cca 8 let, tj. téměř polovinu života žalobce, po tuto dobu žil otec v ČR a žalobce nenavštívil, žalobce žil po celou tuto dobu na Kubě se svou matkou a prarodiči, kteří mu poskytovali veškeré zázemí, žalobce tam studoval střední školu. Z toho žalovaný dovodil, že stupeň integrace žalobce v ČR není nijak vysoký, vazba žalobce s otcem pak nedosahuje takové intenzity a závažnosti, aby již pouhým vycestováním žalobce z ČR došlo k porušení mezinárodních závazků ČR ve smyslu ust. § 14 odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Tyto závěry, vzhledem k uvedeným okolnostem a citované judikatuře, obstojí i ke dni rozhodování soudu, kdy se prodloužila doba pobytu žalobce v ČR na necelé čtyři roky. Daný závěr žalovaného je správný, žalobce k legalizaci svého pobytu v ČR nezvolil vhodný právní prostředek.
22. Žalobce dále namítal, že do země původu se nechce vracet z důvodu obecně špatné lidskoprávní a ekonomické situace, měl za to, že jeho vycestování do země původu by představovalo porušení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu (tj. bylo by v rozporu s mezinárodními závazky ČR) právě s ohledem na současnou situaci lidských práv na Kubě.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

23. K tomu je nezbytné uvést, že nikdy v průběhu správního řízení žalobce ani jeho otec netvrdili, že by důvodem jeho žádosti byla situace z hlediska porušování lidských práv na Kubě, poukazovali pouze na špatnou ekonomickou situaci na Kubě a na možnosti lepšího pracovního uplatnění žalobce v ČR. Pouze v závěru pohovoru dne 22. 2. 2018 otec žalobce zcela obecně a okrajově poukázal na to, že „politické problémy kvůli režimu na Kubě jsou“, nicméně rovněž uvedl, že u syna s ohledem na jeho věk nejsou politické důvody přítomny. Nelze tak konstatovat, že by žalobce svou žádost o mezinárodní ochranu odvozoval od politické situace na Kubě.
24. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 12. 2005 č. j. 4 Azs 1551/2005-86 uvedl, že: *„Dle názoru Nejvyššího správního soudu existují v rámci azylového řízení dvě základní povinnosti – břemeno tvrzení a břemeno důkazní. Zatímco důkazní břemeno může v některých případech nést i správní orgán, povinnost tvrzení leží vždy na žadateli o azyl. Představa, že by správní orgán sám zjišťoval pronásledování či potenciální ohrožení žadatele o azyl v zemi jeho původu, je zcela nereálná. Jedině žadatel sám nejlépe ví, z jakých důvodů svou zemi původu opustil, zda byl pronásledován a z jakých důvodů. V průběhu řízení o udělení azylu musí žadatel uvést veškeré relevantní důvody, na základě kterých poté správní orgán jeho žádost posoudí. Pokud žadatel neunese břemeno tvrzení, správní orgán de facto nemá o čem rozhodovat.“ ... „Námitky stěžovatele uvedené v kasační stížnosti směřující proti tomu, že správní orgán nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci, neopatřil si potřebné podklady pro rozhodnutí a rozhodnutí nevychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci, jsou zcela nedůvodné, neboť správní orgán vycházel z údajů získaných přímo od stěžovatele, pro jejichž posouzení žádné další podklady nepotřeboval. Správní orgán navíc nemůže suplovat stěžovatele a sám konstruovat úvahy o potenciálním ohrožení jeho osoby v zemi původu. Takovéto přenášení břemene tvrzení je nepřípustné a prakticky nerealizovatelné, neboť správní orgán nemá jinou možnost potřebné informace zjistit než právě od stěžovatele. V souladu s konstantní judikaturou Nejvyšší správní soud nadto konstatuje, že zjišťování dalších skutečností nebylo třeba, neboť posouzení politické situace a stavu dodržování lidských práv ve státě, jehož občanství cizinec má, není nezbytné, jestliže cizinec v řízení o udělení azylu vůbec netvrdil, že je pronásledován či diskriminován ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Azs 6/2003-38).“*
25. K tomu rovněž rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003 č. j. 5 Azs 24/2003-42: *„Správní orgán není povinen hodnotit jiné skutečnosti než ty, které žadatel o azyl uvedl jako důvody, pro které o azyl žádá. Uvedl-li v řízení před Správním orgánem pouze důvody ekonomické, nemůže účinně v řízení o kasační stížnosti namítat [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], že Správní orgán nezjistil přesně a úplně skutkový stav, když nezjišťoval důvody jiné, žadatelem v řízení před Správním orgánem neuváděné.“* Z konstantní judikatury vyplývá, že správní orgán zjišťuje skutkový stav věci v rozsahu možných důvodů udělení mezinárodní ochrany, které vycházejí z žadatelovy výpovědi v průběhu řízení o mezinárodní ochraně (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003-41).
26. Z výše uvedeného vyplývá, že je to žadatel domáhající se udělení mezinárodní ochrany, kdo má povinnost tvrdit určité skutečnosti, na základě kterých mu má být vyhověno,

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

správní orgán není povinen tyto důvody domýšlet a předit žadateli důvody, pro které by mohl s žádostí uspět. Primárním zdrojem informací podstatných v řízeních ve věcech mezinárodní ochrany je samotný žadatel (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013 - 38, ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014 - 48 nebo rozsudek ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 Azs 214/2016 - 32). Vzhledem k tomu, že žalobce v řízení uvedl, že na Kubě žádné problémy se státními orgány neměl, nebyl trestně stíhán, legálně vycestoval, k podání žádosti o mezinárodní ochranu se rozhodl teprve v ČR, přičemž v případě návratu se obává odloučení od otce a ekonomické situace na Kubě, není porušením zásady materiální pravdy dle ust. § 3 správního řádu, pokud žalovaný v řízení nezjišťoval podrobněji okolnosti týkající se případného porušování lidských práv na Kubě; s těmito aspekty žádost žalobce nijak nesouvisela.

27. Dle judikatury správních soudů navíc důvodem pro udělení mezinárodní ochrany není pouhá nespokojenost se stavem dodržování lidských práv v zemi původu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2003, č. j. 7 Azs 13/2003-40) nebo samotný původ žadatele ze země s nedemokratickým a autoritativním režimem (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004-79).
28. V souladu s podanou žádostí se však žalovaný v napadeném rozhodnutí zabýval ekonomickou situací na Kubě, a to v části týkající se posouzení podmínek z hlediska případného udělení azylu (str. 4 -5 napadeného rozhodnutí), byl si vědom ekonomických potíží, se kterými se kubánští občané dlouhodobě potýkají, konstatoval však, že ekonomická nouze v zemi původu nečiní z dané osoby uprchlíka ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951 a zásadně tak není důvodem pro udělení azylu. V této souvislosti se zabýval též individuálními okolnostmi na straně žalobce, který ve vlasti žil se svou matkou a prarodiči v rodinném domě, studoval střední školu, otec mu pravidelně finančně přispíval, financoval též jeho cestu do ČR, žalovaný tak dovodil, že situace žalobce není výrazně horší než situace jiných občanů Kuby. S ohledem na to dospěl k závěru, že ekonomická situace žalobce není aspektem, který by bylo potřeba zohledňovat v rámci řízení o mezinárodní ochranu, s čímž se soud ztotožňuje. Nejvyšší správní soud opakovaně judikuje, že důvodem pro udělení mezinárodní ochrany není špatná ekonomická situace v zemi původu (rovněž rozsudek ze dne 21. 11. 2003, č. j. 7 Azs 13/2003-40).
29. Z hlediska spojitosti doplňkové ochrany s ekonomickými důvody Nejvyšší správní soud sice v rozsudku ze dne 25. 1. 2013 č. j. 5 Azs 7/2012-28 připustil, že relevantními okolnostmi svědčícími o nepřiměřeném zásahu do práva na rodinný a soukromý život mohou být i „*nedostatek finančních prostředků spojený s absencí sociálních a rodinných vazeb v zemi původu*“ v takové intenzitě, že představují faktickou překážku vycestování. Ve správním řízení však žalobce netvrdil žádné výjimečné okolnosti, které by právě v jeho případě návrat do země původu činily nemožným s ohledem na jeho osobní poměry, které jsou zřetelně odlišné od situace žadatelů v rozsudku č. j. 5 Azs 7/2012-28, žalobce má na Kubě funkční rodinné a ekonomické zázemí, finančně ho vždy podporoval i jeho otec. Nebylo tudíž důvodné uvažovat o tom, že by ekonomické důvody na straně žalobce mohly být pokladem pro udělení doplňkové ochrany.
30. Ve správním řízení žalobce ani netvrdil, že by se v případě návratu obával problémů z důvodu svého dlouhodobého pobytu v zahraničí či podání žádosti o mezinárodní ochranu. Nicméně, z hlediska osobní situace žalobce, který v době vydání napadeného

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

rozhodnutí již v ČR pobýval téměř dva roky, se žalovaný přesto zabýval objektivními možnostmi občanů Kubu opouštět svou zemi a zase se do ní navracet, v této souvislosti podrobně zkoumal, zda žalobci nehrozí určité problémy či sankce. Vycházel přitom z několika podkladů, jejichž seznam je uveden výše, a to nejen z konzulárních informací Velvyslanectví Kubánské republiky v ČR, které obsahují spíše praktické informace týkající se registrace kubánských občanů, agendy ohledně vystavování a prodlužování cestovních dokladů apod., ale především z Informace MZV ČR ze dne 3. 1. 2020. Z této Informace pak žalovaný čerpal údaje týkající se zacházení s neúspěšnými žadateli o mezinárodní ochranu po jejich návratu na Kubu a obecně ohledně situace osob dlouhodobě pobývajících v zahraničí. Tento materiál se pak zabývá též případnými sankcemi a problémy, kterým by osoby navracející se na Kubu mohly případně čelit, na jeho podkladě však žalovaný žádná závažná rizika nezjistil. Soud tak shledal, že podklady shromážděné žalovaným splňují kritéria nastíněná v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008-71, v němž dospěl k závěru, že „*při používání informací o zemích původu je nutné dodržovat následující pravidla. Informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné (srov. kritéria pro nakládání s informacemi o zemích původu v azylovém řízení, in: GYULAI, G.: Country Information in Asylum Procedures: Quality as a Legal Requirement in EU, Budapest, 2007)*“ a jejich rozsah odpovídá tomu, že žalobce ve správním řízení žádné obavy z těžkostí, kterým by musel po svém návratu na Kubě čelit z důvodu svého dlouhodobého pobytu v zahraničí, ani nesdělil. Žalobce navíc ve správním řízení ke shromážděným podkladům nic nenamítal, nenavrhoval jejich doplnění. Není přípustné, aby svou nečinnost ve správním řízení žalobce nahrazoval teprve v řízení před soudem, když zprávy citované žalobcem v žalobě pocházejí všechny z doby před vydáním napadeného rozhodnutí, a žalobci tak nic nebránilo tyto zprávy ve správním řízení uplatnit, pokud nepovažoval podklady shromážděné žalovaným za dostatečné. Žalobní námitka ohledně porušení ust. § 23c zákona o azylu a nedostatečně zjištěného skutkového stavu tak není důvodná.

31. Soud se ztotožňuje se závěry žalovaného, že hlavním důvodem žádosti o mezinárodní ochranu je snaha žalobce legalizovat si tímto způsobem další pobyt na území ČR, kde žije jeho otec, žalobce však v průběhu správního řízení nesdělil, ani nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by mohly být důvodem pro poskytnutí doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. b) a d) zákona o azylu.
32. Jak uvedl již žalovaný, institut mezinárodní ochrany lze použít pouze v odůvodněných případech. Představuje formu mimořádné pomoci lidem z oblastí, kde hrozí porušování jejich práv ve smyslu mezinárodních konvencí, nikoli poslední prostředek k zabránění opuštění území ČR. Není možné jej ani zaměňovat s jinými formami pobytu cizinců, které upravuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94, uvedl: „*Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset*

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na "složitost mechanismů", které tento upravuje.“ Má-li žalobce v úmyslu legalizovat svůj pobyt v ČR, je třeba postupovat dle zákona o pobytu cizinců, a nikoli cestou žádosti o mezinárodní ochranu.

33. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
34. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 7. prosince 2021

JUDr. Lenka Loudová v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.